

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC QUY HOẠCH CÁN BỘ HIỆN NAY

PGS, TS NGUYỄN THẾ TU
Học viện Chính trị khu vực III

1. Vai trò của công tác quy hoạch cán bộ

Công tác quy hoạch cán bộ (QHCB) là hoạt động của các cấp ủy đảng, tổ chức đảng, cơ quan tổ chức, cán bộ và người đứng đầu thực hiện quan điểm, nguyên tắc, nghị quyết của Đảng về công tác QHCB nhằm xây dựng, tạo nguồn, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ kế cận có phẩm chất, năng lực, khát vọng cống hiến và chuyển tiếp vững vàng các thế hệ cán bộ đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng. Như vậy thực chất công tác QHCB là chủ động chuẩn bị đội ngũ cán bộ (ĐNCB) kế cận “vừa hồng” “vừa chuyên” sẵn sàng đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị, chuyển tiếp vững vàng các thế hệ cán bộ của hệ thống chính trị và thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của Đảng. Không phải ngẫu nhiên mà Hồ Chí Minh khẳng định: “Trong lãnh đạo cần có già có trẻ. Công việc ngày càng mới. Càng về sau này, càng nhiều cái mới, càng ít cái cũ”¹.

Thực tiễn cho thấy, làm tốt công tác QHCB sẽ góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của Đảng. Bởi công tác này thực chất là chuẩn bị ĐNCB kế cận có phẩm chất, năng lực đáp ứng yêu cầu của công cuộc đổi mới cũng như xây dựng, chỉnh đốn Đảng hiện nay. QHCB có chất lượng, đảm bảo nguyên tắc, quy trình, lựa chọn đúng cán bộ để đưa vào quy hoạch là cơ sở để tạo ra ĐNCB đủ đức đủ tầm nhằm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của từng cơ quan, đơn vị, địa phương. Công tác QHCB có chất lượng, đảm bảo nguyên tắc, quy trình, phương pháp sẽ tác động tích cực đến CTCB. Quy hoạch không đảm bảo nguyên tắc, quy trình sẽ dẫn

tới sai sót, lệch chuẩn trong các khâu của CTCB.

Đồng thời, làm tốt công tác QHCB sẽ góp phần chuyển tiếp vững vàng các thế hệ cán bộ của Đảng, hệ thống chính trị. Trong cơ cấu ĐNCB làm sao phải đảm bảo được ba độ tuổi. Đó là cơ sở để bộ máy, ĐNCB phát triển bình thường, chuyển tiếp được các thế hệ cán bộ không xảy ra sự hụt hẫng trong ĐNCB, nhất là ĐNCB chủ chốt. Vì vậy, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn yêu cầu “phải hết sức chú trọng bồi dưỡng cán bộ cũ và dìu dắt những cán bộ trẻ tiến lên”². Bởi vì Người hiểu rõ quy luật phát triển của cán bộ “nếu thế hệ già khôn hơn thế hệ trẻ thì không tốt. Thế hệ già thua thế hệ trẻ mới là tốt”³. Để chuẩn bị ĐNCB cho các giai đoạn cách mạng tiếp theo, không phải ngẫu nhiên trong *Di chúc*, Chủ tịch Hồ Chí Minh canh cánh căn dặn toàn Đảng: Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và cần thiết.

Làm tốt công tác QHCB sẽ góp phần nâng cao chất lượng CTCB. CTCB được tổ hợp ở các khâu đánh giá, quy hoạch, tạo nguồn, đào tạo, bồi dưỡng, bố trí, sử dụng, chính sách cán bộ, trong đó QHCB giữ vị trí nền tảng tham gia tích cực vào khâu đào tạo, bồi dưỡng, bố trí sử dụng, nhất là đề bạt, bổ nhiệm cán bộ. QHCB đúng là cơ sở để đào tạo, bồi dưỡng, theo đó có cơ sở để bố trí, sử dụng đúng cán bộ phù hợp với năng lực, sở trường của cán bộ. QHCB là khâu quan trọng, nhiệm vụ thường xuyên nhằm phát hiện sớm nguồn cán bộ có phẩm chất, năng lực, uy tín, có triển vọng phát triển để có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng, luân chuyển, bổ nhiệm, tạo nguồn cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp.

2. Thực trạng công tác quy hoạch cán bộ của Đảng ta trong những năm qua

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, nhận rõ vị trí, vai trò của khâu QHCB nên Đảng ta luôn quan tâm đến QHCB. Điều đó được thể hiện Ban chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã ban hành các nghị quyết, quy chế, quy định về QHCB. Từ Nghị quyết số 42 ngày 3-11-2004 của Bộ Chính trị về công tác QHCB lãnh đạo, quản lý thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; Quy định số 105-QĐ/TW ngày 19-12-2017 của Bộ Chính trị về phân cấp quản lý cán bộ và bổ nhiệm, giới thiệu cán bộ ứng cử; Quy định số 50-QĐ/TW ngày 27-12-2021 về công tác QHCB... đến Quy định 80-QĐ/TW ngày 18-8-2022 của Bộ Chính trị về phân cấp quản lý cán bộ và bổ nhiệm, giới thiệu cán bộ ứng cử đều có sự phát triển, bổ sung những điểm mới về QHCB. Nhờ đó, chất lượng công tác QHCB của Đảng dần đi vào nền nếp, bài bản, khoa học, xác định rõ tiêu chuẩn, điều kiện, chặt chẽ về quy trình, phương pháp tiến hành, cách thức lựa chọn nhân sự. Điều dễ nhận thấy chất lượng công tác QHCB, ĐNCB trong diện quy hoạch từng bước được nâng lên. Đại hội XI của Đảng đánh giá “công tác quy hoạch, đào tạo và luân chuyển cán bộ có những chuyển biến tích cực”⁴. Nhận rõ vai trò của công tác QHCB, đặc biệt QHCB lãnh đạo chủ chốt cấp cao, Đại hội XII chỉ rõ “Tiến hành xây dựng quy hoạch Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư và các chức danh chủ chốt của Đảng, Nhà nước”⁵. Quán triệt tinh thần luân chuyển cán bộ cũng là một tác nghiệp, hợp phần của công tác QHCB, “Trung ương đã luân chuyển, điều động 33 đồng chí Ủy viên Trung ương Đảng và 6 đồng chí Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng giữ chức Bí thư các tỉnh ủy, thành ủy; 2 đồng chí Ủy viên Trung ương Đảng và 3 đồng chí Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng giữ chức Phó Bí thư các tỉnh ủy, thành ủy; 30 đồng chí Ủy viên Trung ương Đảng và 3 đồng chí Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng giữ chức Bộ trưởng và tương đương; 11 đồng chí Ủy viên Trung ương Đảng và 2 đồng chí Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng giữ chức Thứ trưởng và tương đương. Các tỉnh ủy, thành ủy, Đảng ủy trực thuộc trung ương đã luân chuyển 1.003 cán bộ từ

cấp tỉnh về cấp huyện và 888 cán bộ từ cấp huyện lên cấp tỉnh; 5.202 cán bộ từ cấp huyện về cấp xã và 2.753 cán bộ từ cấp xã lên cấp huyện”⁶.

Trước yêu cầu phát triển mới - cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư tác động mạnh mẽ, Đại hội lần thứ XIII Đảng ta đã nhấn mạnh QHCB phải gắn với bồi dưỡng cập nhật kiến thức mới cho cán bộ, nhằm trang bị tầm nhìn biện chứng cho họ đủ sức giải quyết những vấn đề thực tiễn mới đang đặt ra. “Công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, cập nhật kiến thức mới, nâng cao kỹ năng lãnh đạo, quản lý cho ĐNCB các cấp, gắn với tiêu chuẩn chức danh và quy hoạch cán bộ được quan tâm, chú trọng và đầu tư tương xứng”⁷. Đây là điểm mới so với các nhiệm kỳ trước đó. Cụ thể: “Tính từ đầu nhiệm kỳ đến nay ngày 30-9-2020, trung ương đã tổ chức 3 lớp cập nhật kiến thức cho các đồng chí Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII, 5 lớp bồi dưỡng cho 222 đồng chí diện cán bộ quy hoạch cấp chiến lược khóa XIII và có nhiều đổi mới so với nhiệm kỳ trước”⁸. Đồng thời, “Các cấp ủy chỉ đạo mở 6592 lớp đào tạo cho 590.601 lượt cán bộ, đảng viên về lý luận chính trị và chuyên môn nghiệp vụ, mở 40.217 lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho 4.530.070 lượt học viên”⁹.

Hàng năm các cấp ủy đã coi trọng việc rà soát, bổ sung QHCB theo quy định của Trung ương, nhằm đưa ra khỏi quy hoạch những cán bộ suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, nói không đi đôi với làm, vi phạm kỷ luật Đảng, pháp luật của Nhà nước; đồng thời lựa chọn những cán bộ đảm bảo tiêu chuẩn, điều kiện, có uy tín để bổ sung nguồn QHCB. Đây được coi là vấn đề bình thường trong CTCB của Đảng ta.

Tuy nhiên bên cạnh những chuyển biến, kết quả đạt được trong công tác QHCB còn bộc lộ một số hạn chế, yếu kém, đó là:

Một số cấp ủy, tổ chức đảng chưa nhận thức đúng vị trí, vai trò của công tác QHCB; không thấy được vai trò nền tảng, tác động biện chứng của khâu QHCB đến các khâu khác của CTCB. Do đó chưa coi trọng khâu phổ biến, quán triệt, tuyên truyền cho các tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên nâng cao nhận thức, triển khai thực hiện nhiệm vụ QHCB có chất lượng theo quy định của trung ương.

Một số cấp ủy, tổ chức đảng chưa thực hiện

đúng nguyên tắc, quy trình, phương pháp tiến hành QHCB, có trường hợp lựa chọn chưa đúng người để đưa vào quy hoạch. Một số cấp ủy QHCB còn hình thức, biểu hiện nể nang, ngại va chạm, làm cho có để cấp trên không phê bình. Hiện tượng “chạy quy hoạch” còn xảy ra ở một số tổ chức đảng. Cá biệt có cấp ủy, người đứng đầu vì những lý do khác nhau nên tranh thủ hợp thức hóa QHCB để bổ nhiệm “thần tốc”, gây bức xúc trong tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên và nhân dân.

Một số cấp ủy, tổ chức đảng chưa thật quan tâm đến cơ cấu QHCB như độ tuổi, giới tính, dân tộc nên trong một số cơ quan, đơn vị, địa phương còn biểu hiện mất cân đối trong QHCB. Điều đó ít nhiều ảnh hưởng đến lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị cũng như chuyên tiếp các thể hệ cán bộ ở một số cơ quan, đơn vị, địa phương.

Thực tiễn cho thấy, một số ít cán bộ trong diện quy hoạch thiếu ý chí phấn đấu rèn luyện, tinh thần trách nhiệm yếu, thiếu gương mẫu, nói không đi đôi với làm, thậm chí có cán bộ vi phạm pháp luật, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, quan liêu xa dân buộc phải đưa ra khỏi danh sách quy hoạch đã được phê duyệt.

Nguyên nhân của những hạn chế trên, trước hết là nhận thức của một số cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu, cán bộ, đảng viên chưa đầy đủ, sâu sắc dẫn tới ảnh hưởng đến chất lượng QHCB; thứ hai, một số cấp ủy, người đứng đầu vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ trong công tác QHCB, biểu hiện rõ nhất là thao túng, chi phối của một số người đứng đầu, không phát huy được dân chủ của tập thể cấp ủy, ban thường vụ, tổ chức đảng để tiến hành các khâu QHCB; thứ ba, một số cơ quan tổ chức, cán bộ, cán bộ làm công tác tổ chức, cán bộ năng lực tham mưu, hướng dẫn nghiệp vụ công tác QHCB còn hạn chế, chưa kịp thời, có trường hợp còn lúng túng, bị động.

3. Đề xuất giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác quy hoạch cán bộ của Đảng ta hiện nay

Thứ nhất, nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan tổ chức, cán bộ, cán bộ, đảng viên về vai trò, nội dung công tác quy hoạch cán bộ

Nhận thức đúng là cơ sở để định hướng hành vi,

năng lực tổ chức thực tiễn của con người và tổ chức. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ tư tưởng không đúng đắn thì công tác ắt sai lầm. Cần nhận thức rằng đầu tư cho công tác QHCB thực chất là đầu tư cho khâu then chốt của công tác xây dựng Đảng, nhằm xây dựng ĐNCB vừa hồng vừa chuyên, năng lực tổ chức thực tiễn tham gia tích cực và đóng góp xứng đáng vào quá trình phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, đất nước, công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Xét tới cùng nâng cao chất lượng công tác QHCB thực chất là đầu tư cho sự phát triển bền vững của đất nước, bởi CTCB là khâu then chốt của công tác xây dựng Đảng. Khi nhận thức của các chủ thể đúng đắn, sâu sắc là cơ sở để hướng đến mục tiêu chung là nâng cao chất lượng các khâu của công tác QHCB, xây dựng ĐNCB có phẩm chất, năng lực và khát vọng cống hiến nhằm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị có hiệu quả. Coi nhẹ, không thực hiện tốt các khâu của công tác QHCB sẽ dẫn tới lựa chọn cán bộ không đúng, thậm chí lựa chọn cả những cán bộ thiếu đức, thiếu tài, sa vào chủ nghĩa cá nhân, ích kỷ dẫn tới có hại cho Đảng, cho đất nước, làm suy giảm uy tín của tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên.

Thứ hai, nắm vững nguyên tắc, quy trình, phương pháp quy hoạch cán bộ

Là Đảng cầm quyền nên Đảng ta thống nhất lãnh đạo, quản lý CTCB nói chung, QHCB nói riêng. Có nắm vững nguyên tắc, quy trình, phương pháp mới có cơ sở tiến hành công tác QHCB đảm bảo chất lượng, lựa chọn đúng cán bộ có phẩm chất, năng lực, uy tín, có chiều hướng phát triển tốt để đưa vào quy hoạch. Không nắm vững nguyên tắc sẽ dẫn tới những sai sót, thậm chí vi phạm những quy định trong QHCB. Điểm 3, Điều 2 Quy định 50-QĐ/TW về công tác QHCB xác định nguyên tắc: Coi trọng chất lượng, bảo đảm cân đối hài hòa, hợp lý, liên thông giữa các khâu trong CTCB; giữa quy hoạch với đào tạo, bồi dưỡng; giữa đánh giá với quy hoạch, điều động, luân chuyển, bổ nhiệm và sử dụng cán bộ...; giữa nguồn cán bộ tại chỗ với nguồn cán bộ từ nơi khác”¹⁰.

Tuân thủ quy trình QHCB sẽ góp phần nâng cao chất lượng QHCB, đảm bảo chặt chẽ, phát huy dân chủ, lựa chọn đúng cán bộ có phẩm chất, năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Điểm 5, điều 2, Quy định số 50-QĐ/TW xác định điểm mới “Chỉ quy hoạch

chức danh cao hơn, mỗi chức danh lãnh đạo, quản lý quy hoạch không quá 3 chức danh ở cùng cấp. Không thực hiện quy hoạch đồng thời với việc đề xuất bổ nhiệm, giới thiệu cán bộ ứng cử¹¹. Nhờ đó đã khắc phục một bước tình trạng tranh thủ bổ nhiệm người nhà, người thân dù chưa đủ tiêu chuẩn và điều kiện.

Cần thấy rằng, nắm vững phương pháp cũng tác động tích cực đến công tác QHCB, nhằm hướng đến thực hiện tốt cơ cấu (độ tuổi, giới tính, dân tộc, thời gian phục vụ của cán bộ được quy hoạch...) nhằm đảm bảo tỷ lệ hợp lý trong cơ cấu cán bộ, tổ chức bộ máy. Điều 7, Quy định 50, phương pháp quy hoạch xác định: 1) Xây dựng QHCB nhiệm kỳ kế tiếp được thực hiện một lần vào năm thứ hai nhiệm kỳ hiện tại của Đại hội Đảng bộ các cấp, Đại hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội. 2) Hằng năm tiến hành rà soát, bổ sung quy hoạch từ một đến hai lần cho cả quy hoạch nhiệm kỳ hiện tại và nhiệm kỳ kế tiếp.

Các cấp ủy, tổ chức đảng cần thực hiện quy trình 5 bước trong QHCB nhằm đảm bảo nguyên tắc tập trung dân chủ, chặt chẽ, để lựa chọn đúng cán bộ đưa vào quy hoạch. Tiếp tục thực hiện QHCB theo hướng mở và động; mỗi chức danh quy hoạch không quá ba cán bộ, và một cán bộ quy hoạch không quá ba chức danh ở cùng cấp. Đây là cơ sở để có cơ sở lựa chọn, bố trí, sử dụng hợp lý ĐNCB. Quy hoạch mở có nghĩa là không giới hạn trong cơ quan, đơn vị của mình mà còn phát hiện đưa những cán bộ có triển vọng ở các cơ quan, đơn vị khác vào danh sách quy hoạch. Cần đảm bảo được 3 độ tuổi trong QHCB để chuyển tiếp vững vàng các thế hệ cán bộ trong từng cơ quan, đơn vị, địa phương. Thực tế đã cho thấy ở một số cơ quan, đơn vị, một số cán bộ chủ chốt nghỉ hưu theo chế độ trong cùng 1 năm hoặc năm liền kề. Thực tế đó có nguyên nhân từ khâu QHCB, không quan tâm đến cơ cấu độ tuổi. Về độ tuổi, quy định 50-QĐ/TW xác định cán bộ được quy hoạch nhiệm kỳ kế tiếp phải đủ tuổi công tác hai nhiệm kỳ trở lên, ít nhất phải trọn một nhiệm kỳ kế tiếp đó (60 tháng). Khi rà soát, bổ sung quy hoạch hằng năm cho nhiệm kỳ hiện tại, cán bộ đưa vào quy hoạch còn đủ tuổi công tác ít nhất từ 72 tháng trở lên. Ngoài ra cần thực hiện tốt tác nghiệp ký phê duyệt QHCB theo thẩm quyền và phân cấp quản lý cán bộ để đảm bảo tính

chính trị, pháp lý theo quy định.

Thứ ba, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát công tác quy hoạch cán bộ

Kiểm tra, giám sát là những chức năng lãnh đạo của Đảng - không kiểm tra, giám sát thì coi như không lãnh đạo. Từ thực tiễn lãnh đạo, Chủ tịch Hồ Chí Minh đúc kết chín phần mười khuyết điểm là do thiếu sự kiểm tra. Bởi vậy, tăng cường kiểm tra, giám sát CTCB nói chung, kiểm tra, giám sát công tác QHCB nói riêng là tất yếu khách quan. Thông qua công tác này giúp cho các cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu, cơ quan tổ chức, cán bộ phát huy ưu điểm, khắc phục những khuyết điểm, hạn chế, cách làm QHCB chưa đúng nguyên tắc, quy trình các bước tiến hành. Đồng thời, qua đó cũng giúp cấp ủy, cơ quan tổ chức, cán bộ cấp trên chấn chỉnh, uốn nắn những thiếu sót, phương pháp tiến hành chưa đúng nguyên tắc, thậm chí thiếu công tâm khách quan, tiêu cực ở một số cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu về QHCB. Các cấp ủy, tổ chức đảng cần nắm vững những nội dung trong Quy định 179-QĐ/TW ngày 25-2-2019 của Bộ Chính trị về chế độ kiểm tra, giám sát CTCB để thực hiện tốt CTCB. Bên cạnh coi trọng tự kiểm tra của cấp ủy, người đứng đầu, cơ quan tổ chức, cán bộ có thẩm quyền QHCB cần kết hợp các hình thức kiểm tra như kiểm tra thường xuyên, kiểm tra định kỳ, kiểm tra bất thường; giám sát thường xuyên và giám sát theo chuyên đề để nâng cao chất lượng khâu QHCB. Coi trọng nâng cao chất lượng các cuộc kiểm tra, giám sát đảm bảo thực chất, tránh hình thức, có hiệu lực hiệu quả sẽ có ý nghĩa nhắc nhở, cảnh báo để các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan tổ chức, cán bộ thực hiện tốt quan điểm, nguyên tắc, nhiệm vụ công tác QHCB; không để xảy ra những sai sót, lệch chuẩn vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ trong QHCB.

Thứ tư, coi trọng giáo dục, rèn luyện, bồi dưỡng cập nhật kiến thức các mặt cho cán bộ nguồn quy hoạch

CTCB nói chung, công tác QHCB nói riêng là trách nhiệm của các cấp ủy đảng có thẩm quyền. Lựa chọn, phê duyệt cán bộ được quy hoạch chỉ là bước đầu, do đó đặt ra cho các cấp ủy, tổ chức đảng phải theo dõi giáo dục, nhắc nhở, giao nhiệm vụ, phê bình để cán bộ tiếp tục phấn đấu rèn luyện, không được chủ quan, thỏa mãn với kết quả đạt được. QHCB

cũng giống như người làm vườn, cây cối được chăm sóc chu đáo sẽ phát triển tốt. Cần hướng vào giáo dục nâng cao bản lĩnh, lòng trung thành, trách nhiệm với Đảng, Tổ quốc, với Nhân dân; nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng, trình độ kiến thức các mặt cho ĐNCB được quy hoạch; trong đó phải nhấn mạnh đức là gốc, tài là quan trọng. Coi trọng việc quản lý, giáo dục cán bộ một mặt theo dõi, nhắc nhở họ kiên trì phấn đấu rèn luyện, mặt khác nhận diện, đánh giá chính xác quá trình phấn đấu rèn luyện và xu hướng phát triển của từng cán bộ để có phương án sử dụng hợp lý khi có nhu cầu. Muốn vậy, cần phải đổi mới nội dung, phương pháp đánh giá cán bộ. Đánh giá cán bộ được coi là khâu mở đầu trong CTCB nên phải công tâm, khách quan, minh bạch, kết hợp chặt chẽ các kênh, các phương pháp để đánh giá chính xác; đồng thời căn cứ vào sản phẩm, kết quả thực hiện nhiệm vụ chính trị để đánh giá cán bộ - mọi phẩm chất và tài năng của cán bộ phải được kiểm nghiệm trong hoạt động thực tiễn. Nên chăng định kỳ 6 tháng, 1 năm cần có quy định cán bộ được quy hoạch tự xem xét, đánh giá kết quả phấn đấu rèn luyện của mình để giúp cấp ủy, người đứng đầu nắm được phương hướng, kế hoạch, kết quả rèn luyện, công tác của cán bộ được quy hoạch. Mặt khác qua đó cũng nhắc nhở họ, kiên trì phấn đấu, rèn luyện, nỗ lực sáng tạo trong thực hiện nhiệm vụ, phát huy ưu điểm, chủ động khắc phục những hạn chế, yếu kém để hoàn thiện nhân cách, năng lực tổ chức thực tiễn. Hơn lúc nào hết cán bộ được quy hoạch phải tích cực phấn đấu rèn luyện, “tự soi, tự sửa”, không ngừng tích hợp kiến thức, năng động sáng tạo, gần gũi thấu hiểu tâm tư nguyện vọng của nhân dân, thực hiện tốt 6 dám theo tinh thần Đại hội XIII: dám chịu trách nhiệm, dám đương đầu với khó khăn thử thách, dám đột phá vì lợi ích chung...

Thứ năm, phát huy vai trò của Nhân dân tham gia xây dựng quy hoạch cán bộ

Quản chúng nhân dân có vai trò rất lớn trong công tác xây dựng Đảng nói chung, quy hoạch cán bộ nói riêng. Từ thực tiễn lãnh đạo, Hồ Chí Minh đúc kết “Cán bộ nào tốt, cán bộ nào xấu, cán bộ nào có lỗi mà có thể sửa đổi, ai làm việc gì hay, việc gì quấy, dân chúng cũng do cách so sánh đó, mà họ biết rõ ràng”¹². Thực tế cho thấy mọi hoạt động của ĐNCB

đều được quản chúng trong từng cơ quan, đơn vị, kể cả quản chúng ở các tổ dân phố, thôn, buôn làng ghi nhận, đánh giá về phẩm chất, đạo đức lối sống, năng lực tổ chức thực tiễn, quan hệ ứng xử với quản chúng của từng cán bộ. Đây cũng là kênh quan trọng cung cấp các thông tin về phẩm chất, năng lực, kết quả thực hiện nhiệm vụ, xu hướng phát triển và mức độ uy tín của các cán bộ đó để giúp cấp ủy và người đứng đầu có thẩm quyền xem xét, đánh giá, quyết định chính xác. Bởi qua các phong trào cách mạng chính nhân dân là người kiểm chứng, phát hiện, đánh giá chính xác phẩm chất, năng lực của ĐNCB, qua đó họ ghi nhận, suy tôn, giới thiệu những cán bộ ưu tú, tiên phong gương mẫu để cấp ủy xem xét, đưa vào quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, đề bạt, bổ nhiệm nhằm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của cơ quan, đơn vị, địa phương. Vì vậy, trong khâu QHCB, cấp ủy có thẩm quyền cần tổ chức lấy ý kiến nhận xét của cấp ủy nơi cư trú sao cho thực chất, chính xác về các tiêu chí của cán bộ để giúp cấp ủy có thêm thông tin nhằm thực hiện tốt khâu QHCB và các khâu tiếp theo của CTCB.

Sinh thời Hồ Chí Minh đã chỉ dẫn “trong lãnh đạo cần có già có trẻ”. Hơn lúc nào hết đặt ra cho Đảng, các cấp ủy Đảng cần quán triệt sâu sắc tư tưởng của Người về QHCB; coi trọng, đầu tư nâng cao chất lượng công tác QHCB - chuẩn bị ĐNCB kế cận vừa hồng vừa chuyên đáp ứng yêu cầu mới. Thiết nghĩ, đây là quyết sách đúng đắn để nhanh chóng hiện thực hóa Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng đi vào thực tiễn mang lại cuộc sống ấm no, hạnh phúc cho nhân dân, sự cường thịnh, phát triển bền vững của đất nước trong bối cảnh cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư tác động mạnh mẽ hiện nay.

1, 2, 3, 12. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2000, t.10, tr. 469, 486, 465, 296.

4. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb CTQG - ST, H, 2011, tr. 163.

5. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb CTQG - ST, H, 2016, tr. 188.

6, 7, 8, 9. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb CTQG - ST, H, 2021, t. 2, tr.1 93 - 194, 193, 193, 193.

10, 11. Quy định 50-QĐ/TW ngày 27-12-2021 của Bộ Chính trị về Công tác quy hoạch cán bộ, tr.1 - 2, 2